

L I S A nr 1

Paide Vallavolikogu 12.10.2017 määrusele nr 10

„Paide valla teehoiukava aastateks 2017–2022“

PAIDE VALLA TEEHOIUKAVA AASTATEKS 2017-2022

1. Sissejuhatus

Teede hoidu kavandatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1 alusel. Teehoiukava on koostatud Paide valla arengukava 2013-2020 eesmärgide järgides (lk.13) ning täidab selle alaeesmärgi.

Paide vallas on 01.01.2017 seisuga teeregistri andmetel avalikus kasutuses olevaid teid kogupikkusega 140 km, millest pinnase- ja kruusakattega 123,3 km, asfaltbetoon- ja mustkattega teid 14,83 km. 2017.aastal viidi mustkatte alla tihedamini asustatud külade teed: Nurmsi küla, Seinapalu küla, Suurpalu küla ja Valgma küla läbivad teed kogupikkusega ca` 7,5 km.

Teehoiukava on koostatud viieks aastaks eesmärgiga parendada järjepidevalt kruusakattega teede seisukorda läbi hoolduse ja remondi, ehitada pinnaseteed vähemalt kruusateede tasandile, suurendada tolmuvaaba teekatete osakaalu tiheasutusaladel (nt tee nr.5650048 Aniküla tee), suurendada liiklusohutust läbi kergliiklusteede ehituse (nt Mäeküla- Sargvere, Prääma- Viraksaare, Sillaotsa- Tarbja) ja liikluskorraldusvahendite paigutamise (nt kiiruspiirangud liiklusohutlikesse kohtadesse, teekünnised Tarbja, Sargvere, Anna külla). 2016.aastal alustas Paide valla kohalike teede inventariseerimist Maanteeameti tellimisel töövõtja Tuulekaru OÜ. Töö käigus kontrollitakse ja korrastatakse kohaliku omavalitsuse teedevõrk. Töö käigus täpsustatakse kohalike tervikteede ruumikujud, tee tehniliste ja tee toimimiseks vajalike rajatiste andmeid ning avaliku kasutuse õigusjärgsust.

Teehoiukavas on välja toodud teede tavahoolduse põhimõtted, millest lähtutakse kogu valla territooriumil paiknevate teede hooldusel. Suuremahuliste rekonstrueerimistöde (sh pindamistöde) teostamiseks sisaldab teehoiukava ehitus- ja rekonstrueerimisobjektide nimekirja. Teehoiukava ei kajasta jooksvate hooldustööde vajadusi ja maksumusi (sh suvine ja talvine hooldus ning avariitööd). Hooldustöid teostatakse jooksvalt vastavalt vajadusele ja kehtivatele hankelepingutele ning võimalustele.

Teehoiukavas on antud soovitusi teehoiutööde kavandamiseks ja teostamiseks, arvestades kohaliku omavalitsuse senist praktikat ning tehnilisi ja finantsilisi võimalusi.

Teede ehitus- ja hooldustöödel tuleb lähtuda kehtivast ehitusseadustikust ja selle rakendusaktidest ning soovituslikest Maanteeameti juhendmaterjalidest.

Teehoiukavas antakse ülevaade teehoiutööde järjekorrast, kirjeldatakse lühidalt vahendite jaotamise põhimõtteid ning tutvustatakse teedevõrgu üldandmeid, teede seisukorda ja nende muutusi koos tehtud kulutustega viimastel aastatel.

Remonditavate teede ja teemaal asuvate rajatiste nimekirjad vaadatakse üle igal aastal ning tehakse vajadusel korrektiivse vastavalt eelarve prognoosile, muutunud teekatte seisundile ning liiklussagedusele.

2. Mõisted ja seadusandlus

Ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 91 lõiget 1 kohaldatakse 11. peatüki „Tee nõudeid avalikult kasutatavale teele ja avalikkusele ligipääsetavale erateele.“

EhS § 92 on esitatud kasutatavad terminid:

- 1) Tee on rajatis, mis on ette nähtud inimeste, sõidukite või loomade liikumiseks või liiklemiseks. Tee osaks loetakse tunnel, sild, viadukt ja muud liiklemiseks kasutatavad ning tee toimimiseks vajalikud rajatised.
- 2) Maantee on väljaspool linnu, alevaid ja alevikke paiknev tee sõidukite ja jalakäijate liiklemiseks.
- 3) Tänav on linnas, alevis või alevikus paiknev tee.
- 4) Tee võib koosneda mitmest tee liigist.

- 5) Avalikult kasutatav tee on riigitee, kohalik tee ja avalikuks kasutamiseks määratud eratee. Avalikult kasutatavat teed võib kasutada igapäevases õigusaktides sätestatud piiranguid järgides.
- 6) Riigitee on riigile kuuluv tee, mille osas omaniku ülesandeid täidab Maanteeamet.
- 7) Kohalik tee on tee, mille osas omaniku ülesandeid täidab kohaliku omavalitsuse üksus. Kohalik tee võib olla avalikuks kasutamiseks määratud eratee, kohaliku omavalitsuse üksusele kuuluv tee või kohaliku omavalitsuse volikogu otsuse kohaselt kohaliku omavalitsuse hallatav kohaliku liikluse korraldamiseks vajalik muu tee.
- 8) Avalikkusele ligipääsetav eratee on tee, mis on tee omaniku poolt määratud avalikkusele suunatud funktsiooniga ja mis ei ole riigitee või kohalik tee.

EhS § 71 määratud avalikult kasutatava tee kaitsevööndi ulatused:

- 1) Avalikult kasutatava tee kaitsevöönd on teed ümbritsev maa-ala, mis tagab tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendab teelt lähtuvaid keskkonnahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid. Teel on kaitsevöönd, kui tee on avalikult kasutatav.
- 2) Maanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Maantee omanik võib kaitsevööndi laiust põhjendatud juhul vähendada.
- 3) Tänavade kaitsevööndi laius on äärmise sõiduraja välimisest servast kuni 10 meetrit. Kaitsevööndit võib laiendada kuni 50 meetrini, kui see on ette nähtud üld- või detailplaneeringus.

Järgnevalt enimolulised viited seaduse nõuetele:

EhS § 94. Eratee avalikuks kasutamiseks määramine

- 1) Eratee määrab avalikuks kasutamiseks riik või eratee asukoha kohalik omavalitsus.
- 2) Eratee avalikuks kasutamiseks määramiseks peab riigil või kohalikul omavalitsusel olema õigus tealuse maa kasutamiseks tulenevalt piiratud asjaõigusest. Kui maa omanik ei ole nõus leppima kokku piiratud asjaõiguse seadmises, on riigil või kohalikul omavalitsusel asjaõiguse omandamiseks õigus taotleda sundvalduse seadmist.
- 3) Eratee avalikuks kasutamiseks määramisega lähevad riigile või kohalikele omavalitsusele üle kõik teomaniku kohustused, õigused ja vastutus. Halduslepingus võib tee omanikuga kokku leppida, et teomaniku kohustused, õigused ja vastutus jäävad eratee omanikule. Halduslepingu andmed kantakse maakatastrisse.

EhS § 97. Tee korrashoid

- 1) Teed ja tee toimimiseks vajalikud rajatised tuleb hoida korras viisil, et need vastaksid nõuetele ning tagatud oleksid tingimused ohutuks liiklemiseks.
- 2) Tee seisundinõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

Paide Vallavolikogu poolt ei ole kehtestatud nõrgemaid seisundinõudeid kui ministri määruses. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 6 lõige 1 sätestab, et omavalitsusüksuse ülesandeks on korraldada antud vallas või linnas lisaks muudele kohustustele ka valla teede ja tänavate korrashoidu, juhul kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita.

KOKS § 22 lõige 1 määrab, et volikogu ainupädevusse kuulub s.h järgmise küsimuse otsustamine - valla või linna arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmine ning muutmine.

KOKS § 37 (arengukava koostamise põhimõtted) lõige 1 määrab - vallal ja linnal peab olema arengukava ja eelarvestrateegia, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele. Sama paragrahvi lõige 2 punkt 2 määrab, et arengukava koostatakse valla või linna kohta ja selles esitatakse s.h probleemide ja võimaluste hetkeolukorra analüüs tegevusvaldkondade lõikes ning p 4. kohaselt tuleb kavas kajastada strateegiliste eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused arengukava perioodi lõpuni.

KOKS § 37¹ (arengukava, eelarvestrateegia ja eelarve vahelised seosed) määrab:

- 1) Eelarvestrateegia on arengukavast tulenev selgitustega finantsplaan, mis on arengukava osa või arengukavaga seotud iseseisev dokument. Eelarvestrateegia nõuded sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses.
- 2) Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeringute kavandamisel ning investeringuteks toetuse taotlemisel.
- 3) Kui arengukava muudetakse ja sellega kaasneb mõju eelarvele, tuleb eelarvestrateegia viia arengukavaga kooskõlla.

3. Teede seisukord

Paide valla kohalikud teed on valdavalt kruuskattega, väike osa ca`15,7% on kõvakattega teid (asfalt- ja kergkatend), kuid esineb kohati ka pinnaskattega teid. Suures osas asuvad valla teed hajaasustusega alal ja on peamiselt ühendusfunktsiooniga, st on ühendusteedeks külade ning majapidamiste vahel riigi kõrval- ja tugimaanteedega. Visuaalse vaatluse põhjal võib öelda, et valdavalt kasutavad teid kohalikud elanikud, põllumajandus- ja metsaväljaveotransport, vähemal määral maakonna bussitransport. Hinnanguliselt jääb aasta keskmine ööpäevane liiklussagedus kohalikel teedel oluliselt alla 200 auto ööpäevas, enamuse teedel alla 50 auto ööpäevas. Teede seisukord on pigem hea kuid esineb ka mõningaid teid, mille seisukord on mitterahuldav ja mis vajavad kruusa peale vedamist või lausa rekonstrueerimist.

Peamised puudused teedel on seotud teekatte ebatasasusega, mis mõjutab otseselt sõidumugavust, st esineb nii auke, kui ka nn "trepis katet". Üldise praktika põhjal tuleb märkida, et peamine põhjus kruusateede seisukorra kvaliteedi langusel on kas liiga õhuke kulumiskiht, vale sõelkõvera ja omadustega kulumiskihi materjal või on takistatud vee äravool kattelt vale põikkalde või muu takistuse tõttu.

Liikluskorraldusvahendid valla teedel on olemasolu korral normaalses seisukorras, kuid probleemiks tiheasustusaladel liikluskorraldus, mis vajaks eraldi analüüsimist ja korrastamist. Liiklusohutuse seisukohast on jätkuvalt oluline teemaalt ja ristmike piirkonnas liigse võsa ja/või puude likvideerimine, liikluskorraldus ja kergliikusteede rajamine.

Teeäärsed kraavid vajavad võsa eemaldamist ja truubid setetest puhastamist. Peamiselt likvideeritakse tekkinud puudused (löökaugud, ebatasasused jne) korralise hoolduse käigus.

Paide vallas on avalikult kasutatavaid teid hooldatud ja remonditud järjepidevalt alates valdade taasloomisest ehk umbes 25 aastat. Välja on kujunenud praktika tee remondi objektide valimise ja hoolduse osas. Iga-aastaselt on toimunud maa- ja keskkonnakomisjoni poolt kaks korda (kevad ja sügisel) teede ülevaatus, mille käigus hinnatakse teede üldist seisundit ja tehakse ettepanekuid remondi objektide osas. Valla mustkattega teede ja kruusateede seisundit võib hinnata heaks. 2014-2015 kevadeni teostati kõikidel mustkattega teedel üle pindamine, kasutati tardkivikillustikku ja bituumenemulsiooni.

2015 a investeringute maht teedesse oli 195 849 eurot (pindamine), 2016 a - 93 085 eurot (kruusatee remont) ja 2017 a (mustkatte alla viimine 7 km) ja kruusateede remont kokku ca` 226 000 tuhat eurot.

Vajalikud tegevused :

1) Üle vaadata ja korrastada avaliku kasutuse lepingud pöörates tähelepanu järgmistele tegevustele:

- loobuda lepingutest teede osas, milliste kasutamiseks puudub avalik huvi ;

- tagada külade nn strateegilistel teedel täies pikkuses avaliku kasutuse lepingute sõlmimine, servituudi seadmine või munitsipaliseerimine;
- leppida eraomanikega kokku tee hoolduse finantseerimise kord;
- leppida eraomanikega kokku kraavide ehitamine kuni suublateni;
- leppida eraomanikega kokku nähtavust piiravate ja vee äravoolu takistavate puude ja põõsaste raie kord ning metsamaterjali realiseerimise tingimused;
- korrastada vastavalt teede inventariseerimise tulemusele teede nimestik ja kaardistik.

4. Teede hooldus

Teede liiklusohutuse tagamiseks ning eluea pikendamiseks tuleb tagada nende korrapärane hooldus. Pidev hooldus võimaldab edasi lükata mahukamaid investeeringuid ja annab rahalise kokkuhoiu. Paide vallas teostatakse teede suvihooldust ja talihooldust. Suvihoiduse tööde leping on riigihanke tulemusel sõlmitud 5 aastaks AS Tariston aastateks 2017-2021. Lepingu maksumus on seotud tarbijahinnaindeksiga.

4.1 Teede suvihooldustööd ja olemasoleva lepinguga kehtestud nõuded

1) Teede korraline hõõveldamine.

Teede korralise hõõveldamise eesmärk on, et teelt saaks kõrvaldatud sinna tekkinud augud ja rööpad, samuti peab olema tagatud sadevett kõrvalejuhtiv profiili. Tööd teostatakse aprillist oktoobri lõpuni, kusjuures I ringi hõõveldamise tellimus peab olema lõpetatud 15. juuniks kui Tellijapoolne esindaja pole ette näinud teisiti. Jälgida, et II ringi hõõveldamisel ei hõõveldataks lõike, kus on teostatud tolmutõrje. Teede hooldamist hõõveldamisega (edaspidi hõõveldamisel) planeeritakse kohalikele teedele ilmastikust ja teede kasutamise koormusest sõltuvalt vähemalt kaks korda aastas, suurema liiklussagedusega teedel kolm korda aastas.

Hõõveldamise teostamisel tuleb arvestada, et valla teed on laiusega 3-6 m. Hõõveldamisel ei tohi teele tekkida tihedat lainetust („treppi“), tee servadesse kruusa- või muu katematerjali valle. Tee hõõveldus peab tagama tee profiilsuse (põiki profiili kalle 1 kuni 3 %), likvideerima teele tekkinud augud ja rööpad (hõõveldamisel peab tera lõikesügavus ulatuma aukude - rööbaste põhjani ja mujal 1,5 kordse maksimaalse kruusa teraläbimõõdu sügavuseni) juhul, kui teekatte kihi paksus seda võimaldab. Käikude arv tee hõõveldamisel sõltub tee olukorrast, enamikus osades saab tehtud selle töö 2-4 käiguga. Tehnika transport tööobjektile tuleb arvestada töö ühiku hinna sisse, selle eraldi tasustamist ei toimu.

Planeeritavad ühe aasta töömahud:

I ring kevadine hõõveldamine ca` 100 km.

II ring suvine hõõveldamine ca`20 km (vajadusel)

III ring sügisene hõõveldamine ca`80 km.

Teede põhjalik profiili hõõveldamine koos teepeenralt huumuskihi eemaldamise, huumuse äraveo ja sõidukoridori hooldusega.

Hõõveldamisel teostatakse hooldatavatele teedele põhjalikum nn. profiili hõõveldamine. Töid tehakse ainult nendel teedel, kus on piisav teekatematerjali kiht. Hõõveldamisel ei tohi teele tekkida tihedat lainetust „treppi“, tee servadesse kruusa- või muu katematerjali valle. Hõõveldus peab tagama tee profiilsuse (põiki profiilikalle 1 kuni 3 %), likvideerima teele tekkinud augud ja rööpad. Selle käigus tuuakse tee keskele teeserva tekkinud vall koos sinna kogunenud liiva/kruusaga. Teeservad peavad olema maa tasapinnaga samal kõrgusel või kõrgemal. Lõigatakse lahti ka teepõhi aukude põhja sügavuselt ning saadud teekatte tasandatakse teekatte laiusesse ja antakse ka nõutud kalded. Sellega parandatakse tee profiili ja välditakse teekatte ahenemist ja kinnikasvamist. Juhul kui hõõveldamise käigus tekib tee pervele huumuskihi vall, tuleb see kas tasandada või ära vedada. Põhjaliku hõõvelduse üheks

tingimuseks on tihendamine metall silevalts rulliga, millest loobuda võib üksnes põhjendatud kokkuleppel Tellija esindajaga.

Katendi servast mõlemapoolselt 2 m laiuselt tuleb eemaldada teepeenralt: peenvõsa (võib olla vähene juurimise vajadus), huumuskiht ja lisaks tasandada. Huumuskiht planeerida laiali võimalusel või teostada äravedu, eeldatav maht 1000 m³ (huumus/raiejäägid).

Kül- ja pikinähtavust takistav võsa ja oksad piirata vertikaalselt 4 m kõrguseni.

Profiili hõõveldamisel on arvestatud, et teehöövliil võib vaja minna teepõhja lahtilõikamiseks tapptera ja teel materjali profileerimisel ka killustiku „stoppi“. Profiili hõõveldamise koos teepeenratl huumuskihi eemaldamise ja sõidukoridori hooldusega tööobjektid antakse töövõtjale üle eraldi ja hõõveldamise vajaduse otsustab Tellijapoolne esindaja. Aastaseks mahuks komplekselt on planeeritud ca' 5 kilomeetrit.

2) Teedele kattematerjali vedu.

Teedele kattematerjali peale vedamist teostatakse vastavalt vajadusele Tellijapoolsel nõudmisel. Kattematerjali peale vedamine seisneb kattematerjali (sõelutud, purustatud kruus, killustik, jms) veost vallateedele ja selle laialijaotamises, esmases tasandamises. Kattematerjali veetakse peale kohtadesse, kus on löökaugud, sadevetest põhjustatud kattematerjali eemaldumine teelt, rööbaste täitmine.

Kattematerjali veo hinnas tuleb arvestada järgmiste asjaoludega:

Materjali veo järgselt tuleb teostada ka kattematerjali esmane tasandamine ja profileerimine. Esmast tasandamist võib teha buldooseri, auto all oleva tera, ühtlase laotamisega teele jms. Tihendamise vajadus metall silevalts rullidega puudub juhul, kui tagatakse esmane tihendamine muudel meetoditel

Materjali esmane tasandamine tuleb arvestada veo hinda.

Igasuguse tehnika transport tööobjektile tuleb arvestada töö ühiku hinna sisse, selle eraldi tasustamist ei toimu.

Tellija esindajal või järelevalvel on õigus pisteliselt kontrollida materjali mahtusid veokastis, et selgitada veetava materjali koguseid ja veomahtusid, kui pole võimalik teisiti mõõta materjali kogust (aukude, rööbaste täitmine).

Aastaseks mahuks on arvestatud 100 kuupmeetrit (sõelutud, purustatud kruus, killustiku segu 6 jms).

3) Teeäärte niitmine

Teeäärte niitmist tuleb teostada hooaja jooksul üks kord ja juulikuus kuni augustikuu esimese ja/või teise nädalalani. Niiduki tüübi valib Töövõtja.

Niidukiga niidetakse teede äärest rohtu ja paari-aasta vanust võsa (võsa jämedus võib olla kuni 3 cm) ning seda peab saama teha vajadusel teeäärest kuni 4 m kaugusele, niites teeservi ja teeäärse kraavi kaldaid, mis võivad olla erineva kõrguse ja kaldenurgaga. Niitmisest järgijääva rohu kõrgus ei tohi olla kõrgem kui 15 cm ja niidetud võsa tüügaste kõrgus ei tohi olla üle 10 cm. Niita tuleb üldjuhul mõlemalt poolt teed. Niitmisalad on vahelduvalt haritud põllumaad ja metsatukka läbivad teed.

Vastu võetakse tööd niidetud mahu järgi hektarites.

Töövõtja kohustub paigaldama teeäärte niitmisel osalevatele masinatele GPS jälgimisseadmed ja varustama masinate lisaseadmed (niidukid) anduritega, mis võimaldavad jälgida lisaseadmete tööd ja teostatud mahtu (hektarites).

Teeäärte niitmisel tuleb arvestada järgmiste asjaoludega:

Töö teostaja peab tagama piirimärkide säilimise ja piirimärkide hävimisel taastama omavahenditest piirimärgid vastavalt Vabariigi Valitsuse 23.10.2003 a. määrusele nr 264 „Katastrimõõdistamise teostamise ja katastrimõõdistamise kontrollimise kord“, § 8 ja § 9.

Teeäärde niitmine toimub kaardimaterjali alusel, kus Tellijapoolse tööde korraldamise eest vastutav isik koostab hooldamist vajavate teede lõikude nimekirja.

Aastaseks mahuks on planeeritud ca` 30 ha. Tehnika transport tööobjektile tuleb arvestada töö ühiku hinna sisse, selle eraldi tasustamist ei toimu.

4) Tolmutõrje

Tolmutõrje kaltsiumkloriidi lahusega tehakse üks kord aastas - kevadel aprilli ja/või mai kuus kindlates kohtades – suurema transiidiga kruusateedel, kus elumajad on lähemal kui 50 meetrit. Tolmutõrje teostamine uuel tolmutõrje lõigul toimub esmakordselt kodaniku avalduse alusel. Tolmutõrje peab olema teostatud vastavalt Maanteeameti peadirektori käskkirjaga nr 255 12.12.2007 (http://www.mnt.ee/failid/juhised/tolmutõrje_juhis.pdf) kehtestatud nõuete kohaselt. Tolmutõrjet vajavate lõikude nimekiri ja asukohad koos lõikude pindalaga määratakse koos Tellija esindaja või tööde korraldamise eest vastutava isikuga enne töö teostamist. Üldjuhul on nimekiri muutumatu ja lisanduda võivad üksikud lõigud. Tolmutõrje teostatakse koos esimese teehööveldusega. Aastaseks mahuks on planeeritud ca` 30 000 ruutmeetrit.

5) Mustkatete lappimine

Mustkatete lappimine – püsi- ja kergkattesse tekkinud lõõkaukude, pragude ja vuukide täitmine. Kõik valla mustkattega teed on 2014 -2015 pinnatud tardkivikillustikuga 2-kordselt. Enamus mustkattega teid ja platse asuvad valla suuremades küldes: Kriilevälja, Sargvere, Tarbja, Anna, Sõmeru. Üksikutesse kohtadesse on tekkimas auke ja pragusid. Mustkattega teede lõõkaukude ja pragude remont teostatakse spetsiaalse augulappimisseadmega meetodil, kus augud puhastatakse suruõhuga, lapitav osa krunditakse bituumenemulsiooniga, survega kaetakse augud graniit- või paekillustikuga ja bituumeni seguga ning viimistletakse puhta peene (2-4 mm) graniitkillustikuga.

Mustkatete aukude lappimist teostatakse kevadel (tööde teostaja valib soodsad ilmastikutingimused, kuid mitte hiljem kui 15. mai). Orienteeruv ruutmeetrite kogus aastas ca` 150 m², mis võib iga aastaga suureneeda, olenevalt mustkatete tegelikust seisukorrast.

6) Ajutiste liikluskorralduslike hoiatusmärkide- ja keelu- ja mõjualamärkide rentimine koos paigaldamisega ja eemaldamisega.

Teenus sisaldab liiklusmärkide komplekti (märk, post, ajutine alus, vajadusel lisatahvlite) rentimist koos paigalduse ja ära korjamisega:

märk 341 „Massipiirang“ lisatahvel v.a ühistransport, prügiautod, piimaautod, vee- ja kanalisatsioonisüsteeme teenindav transport või teevaldaja loal.

Lisatahveli vajaduse ütleb tellija enne märkide paigaldamist.

Hoiatusmärgid, mille vajadus võib eeldatavalt hooldeperioodil esineda: märk 153 „Ebatasane tee“; märk 155 „Lahtine killustik“; märk 186 „Muud ohud“ jne.

Keelu- ja mõjualamärkide paigaldamise aeg on töövõtjal 12 tundi, alates Tellijapoolsest kirjalikust teavitusest.

Hoiatusmärkide paigaldamine toimub liiklusohutliku olukorra puhul koheselt, kuid mitte hiljem kui 2-tunni jooksul, muudel juhtudel 8-tunni jooksul, peale tellija ja töövõtja suulist või kirjalikku informatsioonivahetust.

Liiklusohutliku olukorra likvideerimise töö lepitakse kokku Tellijaga eraldi igakordselt ühe nädala jooksul.

Eeldatav aastane liiklusmärgi komplektide kogus ca 25 tükki, rentimispäevade arv ca` 30-50 ööpäeva aastas.

7) Teeäärse võsa eemaldamine

Teeäärse võsa eemaldamist tuleb teostada igal aastal, et tagada sõidukoridori olemasolu ja liiklusohutus. Raietööde all mõeldakse puittaimestiku langetamist, järkamist ja tüvede paiknemist raialal kuni koondamiseni koondamiskohta. Raiel on lubatud jätta maksimaalselt 7 cm kõrgused kännud, raiematerjal kuulub töövõtjale, kui ei lepita kokku teisti ja aastaseks mahuks järjepidevuse tagamiseks tuleb teostada võsaraiet 1-1,5 ha-l.

4.2 Teede talihooldustööd ja lepinguga kehtestud nõuded

Paide valla territoorium on olemuselt väga suur, millest tuleneval on talihooldus jagatud piirkondadeks, et tagada hooldustsüklilist kinnipidamist. Talihooldude piirkonnad on järgmised:

- 1) Valgma- Mäeküla- Sargvere-Suurpalu-Nurmis piirkond, ühe täisringi mahuga ca`45 km;
- 2) Mustla- Võõbu – Mustla-Nõmme piirkond, ühe täisringi mahuga ca`25 km; ;
- 3) Anna-Puiatu-Purdi piirkond, ühe täisringi hooldusmahuga ca`30 km;
- 4) Tarbja-Pikaküla- Eivere-Korba-Mäo-Müüdi- Viraksaare, ühe täisringi hooldusmaht ca`45 km.

Teede talihooldustööde kehtiv leping lõpeb 2018 a. kevadel. Leping on sõlmitud aastateks 2015-2018.a. Ajavahemikus 01.12-30.04 on rakendatud töövõtjale kindel valmisoleku tasu vastavalt piirkorra kaugusele keskusest.

Olulisemad kehtestatud üldised talihooldude nõuded:

Talihoolduse teostamisel kehtib põhimõte, et inimesed pääseksid liikuma. Teed mida läbivad liinibussid hommikul ning mille ääres on bussipeatused, kooli - lasteaia juurdepääsuteed peavad olema puhastatud pool tundi enne koolpäeva algust ja ühistranspordi graafikujärgsetel kellaaegadel. Järgmisena külade teed ja külade vahelised teed, seejärel külade ühendusteel ja erateed.

Talihooldude tööd teostatakse kui koheva lumekihi keskmine paksus on 10 cm, sulalume, lörtsi või teel oleva lobjaka paksus 6 cm

Lumest puhastamise aeg 8 tunni (raksetes oludes 12 tunni) jooksul peale tuisu või lumesaju lõppemist k.a nädalavahetused ja riiklikud pühad.

Talihooldude alla kuulub lumetõrje, kinnisõidetud lume ja jääkonaruste tasandamine ja vajadusel lume ümbertõstmise, teeäärsete lumevallide laialilükkamine, teeäärsete tuisuvaalude lükkamine, vajadusel teeservade märgistamine.

Valla avalikult kasutatavatel teedel (ehitusseadustiku § 92 „Kohalik tee“ tähenduses) lumetõrjet kõikidel nädalapäevadel viisil, et tee on sõiduautoga ja jalgsi läbitav.

Pärast raskete ilmaolude lõppu on Töövõtja kohustatud tagama vallateedel sõiduautoga sõidetavuse 12 tunni jooksul alates raskete ilmaolude lõppemisest.

Kinnistu ligipääsuteedel toimub lumetõrje vastavalt antud teede nimekirjale, kus on märgitud kinnistu nimi ja teelõigu pikkus, siinkohal kehtib põhimõte väravani või näilise õuealani.

Lumevallide vahe kohalikul teel peab olema vähemalt 5 m või kitsamal teel vähemalt sõiduraja laius kusjuures iga 200 m järgi peab olema laiendus vastusõitja möödalaskmiseks.

4.3 Vajalikud tegevused 5 aastaks tee suvi- ja talihoolduse teostamisel:

Koostada ja kinnitada kohalike teede nimekiri, mis on avaliks kasutuse kuid suvised ja talvised seisundinõudeid ei kehti (nt. põlluvahe teed, metsateed, 1-2 erakinnistu juure minev tee , mitteolulised ühendusteel jne.)

Teede talihooldusel sõlmida 5 aasta leping ja jätkata ühikupõhist tasustamis süsteemi koos valmisoleku tasuga, ühikuhinnad (km ja tund) siduda tarbijahinnaindeksiga.

Kasutada edaspidi teehoolduse väljatöötatud ja toimivat süsteemi ning arendada edasi.

4.4 Kruusakatendi ehitus- ja taastusremont

Osadel kruusakattega teedel puudub nõuetekohane kandevõimet ja pinnasevee ärajuhtimist tagav teekonstruktsioon, mistõttu puudub võimalus pinnasevee ärajuhtimiseks teemaalt (lõiguti on teekatte madalamad osad tee servadest 10 cm all pool – teest endast on saanud kraav). Ainult hooldustöödega ei ole võimalik tagada teedele nõutud seisundinõuded ja on valik planeerida tee rekonstrueerimine. Rekonstrueerimistööde käigus uuendatakse vajadusel teetruubid või muud tee juurde kuuluvad rajatised, ehitatakse teekraavid, likvideeritakse külmarkerke kohad, parandatakse liiklusohutust ja uuendatakse kruuskate.

Uue lisatava kruusakattekihi pakkus rekonstrueerimistööde käigus on 10-15 cm tihendatult. Arvestades asjaolu, et enamikel vallateedel on liiklusintensiivsus alla 50 auto ööpäevas, on praktika näidanud, et kruusakatendi taastusremondil korral nii väikese liiklussageduse juures piisab kruusakattekihi lisamisest keskmise paksusega 7cm tihendatult võimaluse korral kasutades ära olemasoleva kattematerjali ning segades neid omavahel. Taastusremont ja remonttööde teostamiseks tuleb jätkata teenuse tellimist teeinsenerilt, kes annab hinnangu iga remondilõigu kohta ja koostab teetöödekirjedused koos mahu- ja eelkalkulatsiooniga, et tagada tee ehituse ja katendi taastusremonttööde kvaliteet ja optimaalsus.

Käesolevas teehoiukavas on kavandatud kruusateedel teha erinevaid remonditöid mahus 7 km aastas, mis tagab keskmiselt 10 aasta jooksul minimaalselt vajaliku remondi olulistele teelõikudele. Teehoidu on kavandatud tähtsuse järjekorras - säilitamine, remontimine ja teedevõrgu arendamine.

Vajalikud tegevused:

Jätkata süsteemset kruusakatendite ehitus ja remonttöödega iga aastaselt 7 km.

Remonti ja taastusremont teostada vastavalt teehoiukavale, teehoiutööde kirjeldustele ja teeinseneri soovitudele.

4.5 Tolmuvaba ja mustkattega teed

Valla arengu ja sotsiaalse elukeskkonna parandamise oluliseks teguriks on tolmuwabade katete osatähtsuse tõus valla avalikult kasutatavatel teedel.

Lähtudes liiklusintensiivsusest (kuni 200 autot ööpäevas) on soovitatav hajaasustust ühendavatel teelõikudel nn "kerkate" ehitamine.

Kergkate ehituse eelduseks on teel külmarkerkekindla alusmaterjali olemasolu ja niiskusrežiimi hoidmine. See tähendab teede teekraavide, nõvade ja veeviimarite rajamist ja nende pidevat hooldust.

Kergkatte kihte saab paigaldada ainult tugevdatud, profileeritud ja korralikult rullitud alusele. Maanteeameti peadirektori 12. detsembri 2007. a käskkirjaga nr 255 kinnitatud "Kergkate ehitamise juhised" alusel kuuluvad kergkate hulka nii mustkatted (edaspidi MSE), kui ka erinevate pindamisliikidega rajatud tolmuwabad katted.

2017 a teostati Paide vallas mustkatte rajamist tiheda asustusega külades, kogupikkusega ca`7 km. Mustkatte alla viidi Valgma, Nurmise, Suurpalu, Seinapalu ja Mäo küla Pargiäär tee.

Tolmuvaba (pindamine 2,5 kordne tardkivikillustikuga) teekatet on alates 2019.a kavandatud ehitada ca 2,0 km aastas (tee laiusel 4 m. 2017. aasta hindades u 60 000 eurot koos km-ga).

Kergkatte rajamisel on soovitatav kasutada kruuskatte 2,5-kordset pindamist, mis on saadud 1-kordse ja 1,5-kordse pindamise liitmise teel.

Antud kergkate sobib reeglina liiklusintensiivsuse puhul alla 300 auto ööpäevas, kuid ei sobi teelõikudele, kus on suur raskeliikluse osakaal.

Vajalikud tegevused:

Viia mustkatte alla Mäo külas Aniküla tee, Korba küla tee, Viraksaare küla siseteed.

Teedel, mille puhul hoolduskulud on suuremad seoses iga-aastase tolmutõrje teostamisega, vähesest kruuskatte kulumiskihist või valest teekattematerjalist tingituna vms, on otstarbekas kaaluda tee rekonstrueerimist ja viia mustkatte alla.

5. Jalg -ja jalgrattateede hooldus, remont ja ehitus

Paide valla territooriumil on jalg- ja jalgratta teid kogupikkusega 8 km. Teedevõrgu arendamine hõlmab ennekõike kergliiklustee kavandamist, projekteerimist ja ehitamist, koostöös Maanteeametiga.

Paide vald on koostöös Maanteeametiga rajanud Kriilevälja- Mündi kergliiklustee, EAS projekti toel Mäo bussiterminali ja Mäo keskuse vahelise kergliiklustee, ülejäänud jalg- ja jalgratta teed on rajatud Maanteeameti poolt. Paide vald teostab eelnimetatud teedel ka hooldust, mis seisneb teede harjamises, teeääre niitmises ja lumetõrjes.

Oluline on jätkata jalg- ja jalgrattateede võrgustiku välja arendamist kohtades, kus liiguvad kergliiklejad. Eskiisprojekt on tehtud Prääma – Viraksaare kergliiklustee rajamiseks, perspektiivseteks kergliiklusteedeks on: Prääma- Viraksaare, Mäeküla- Sargvere, Sillaotsa – Tarbja. Koostööd tuleb jätkata Maanteeametiga, et riigiteede rekonstrueerimisel ja valla omaosalusel saaks kergliiklusteede võrgustik rajatud. Mäeküla- Sargvere kergliiklustee rajamisel on oluline bussipeatusboks väljaehitamine just Sargvere- Paide suunal. Tallinn- Tartu – Luhamaa mnt Võõbu- Mäo väljaehitamisel rajatakse Anna külla kergliiklustee liiklussõlmest Pääsu teele.

Vajalikud tegevused:

Planeerida investeeringute kavasse Prääma- Viraksaare kergliiklustee ehitamine;

Koostöös Maanteeametiga ja valla kaasfinantseerimisega rajada Mäeküla- Sargvere, Tarbja - Sillaotsa kergliiklustee ja Sargvere- Suurpalu kergliiklustee;

Jätkata kergliiklusteede hooldusteid.

6. Investeeringute kavandamine

Käesoleva teehoiukava investeeringute kava on koostatud lähtudes valla teede seisukorrast ja tänastest eelarve võimalustest.

Investeeringute ja teehooldekulude puhul on jälgitud pingerida:

- 1) piisavate vahendite tagamine teede ja tänavate regulaarseks korrashoiuks ja ohutuse tagamiseks;
- 2) piisavate vahendite tagamine teede ja tänavate säilitusremondiks;
- 3) investeeringute planeerimine teede arenguks, sealhulgas tolmuwabade katete ehitus, uute ühenduste loomine, kergliiklusteede ehitus, kruusateede rekonstrueerimine.

Teedel, mille puhul hoolduskulud on suuremad seoses iga-aastase tolmutõrje teostamisega, vähesest kruuskatte kulumiskihist või valest teekattematerjalist tingituna vms, on otstarbekas kaaluda tee rekonstrueerimist. Sellised rekonstrueerimist vajavad teed ja teesoad on nimetatud investeeringute kavas. (Lisa 2).

Investeeringute kavas välja toodud teede maksumuste prognoosides on arvestatud 2017. aasta riigihanke ja teetööde turuhindasid. Teehoiukava lisas planeeritud teede investeeringute kava on soovitatav iga aastaselt üle vaadata ehitusmaksumuse täpsustamiseks. Aastatel 2016-2017 Maanteeameti poolt korraldatav teede inventariseerimine võimaldab teede andmestikku ja seeläbi ka vajalikke rahalisi ressursse veelgi täpsustada.

Tavapäraselt juhendatakse investeeringute kavandamisel liiklussagedusest, majanduslikust mõjust ja liiklusohutlike kohtade võimalikust likvideerimisest. Kohalike teede puhul üldjuhul mõõtmisandmed liiklussageduse kohta puuduvad ja informatsioon liiklusohutlike kohtade kohta on subjektiivne. Vaatluste põhjal võib öelda, et liiklussagedusest lähtuvalt vastavad enamus teid

Majandus- ja taristuministri 18.07.2015 määruses nr 92 „Tee seisundinõuded“ toodud seisundi tasemetele 1 esitatud nõuetele.

Investeeringute sihipäraseks kasutamiseks on soovitatav läbi viia kas igal aastal või regulaarse intervalliga Paide valla teede seisukorra hindamine, mis annaks hea ülevaate tegelikust olukorrast. Samuti aitaks ajakohase teede seisukorra info ja liiklustiheduse ülevaate omamine investeeringuid suunata teedele, millele on tekkinud suurem vajadus ja on rohkem kasutajaid.

Kokkuvõte

Teehoiukava on koostatud kirjeldamaks teede ja tänavate seisukorda, tavahoolduse põhimõtteid ning vajadusi suuremateks rekonstrueerimistöodeks.

Teehoiukavas toodud investeeringute kava on vajaduspõhine (st lähtub teede seisukorrast ning kasusaajate hulgast), kuid arvestab kohaliku omavalitsuse poolt tehtud varasemaid otsuseid ning võimalusi.

Teehoiukava alusel on võimalik koostada valla teede remondi ja arenguplaane järgnevateks aastateks ning prognoosida täiendavate rahaliste ressursside vajadusi.